

Ivan Pavić

Hrvatska seljačka stranka 1904. – 2004. Gradska organizacija Đakovo 1993. – 2002.

HSS, Gradska organizacija Đakovo, Đakovo, 2004.

Na stanicama ovog Zbornika, između ostaloga, dajemo osvrte i na recentno objavljene knjige u kojima se obrađuju neke od tema vezanih za Đakovo i Đakovštinu, i to u pravilu onih tiskanih u intervalu između pojavljivanja dvaju brojeva Zbornika. Kako u prošlom broju, iz čisto tehničkih razloga, nismo objavili osvrt na knjigu Ivana Pavića *Hrvatska seljačka stranka...*, osvrt na nju, bez obzira što je iz tiska izašla 2004. godine, donosimo u ovom broju.

Nakon što otvorimo prve stranice knjige vjerojatno ćemo riješiti osnovnu nedoumicu vezanu za ovu publikaciju, nedoumicu koja se nameće već onoga momenta kada ugledamo njezinu naslovnicu. Naime, naslov knjige je neprecizan, čak što više, zbunjujući. Iz njega uistinu nije jasno što ćemo naći na 300 stranica teksta smještenog između primjereno dizajniranih korica: rad o cjelovitoj povijesti HSS-a između 1904. i 2004. godine, studiju o Gradskoj organizaciji stranke u Đakovu između 1993. i 2004. godine, štivo koje sadrži i jednu i drugu problematiku istovremeno, ili pak nešto sasvim treće. Na sreću, već na prvim stranicama Predgovora autor eksplicira svoju primarnu spisateljsku ambiciju ističući kako je njegova osnovna namjera «stvoriti dokument iz prvih 10 godina obnovljenog Života i rada Hrvatske seljačke stranke u Gradu Đakovu.»

Na istom mjestu autor nas implicitno upoznaje i sa osnovnim metodološkim postulatima koje će koristiti kako bi došao do Željenog cilja – objektivno, u što je moguće jednostavnijoj formi, svjedočiti o radu stranke i ljudima koji nisu Žalili vrijeme i trud kako bi taj rad bio na svekolicu korist Žitelja Hrvatske. Osnovni princip u radu na ovoj monografiji, kojega se autor konzistentno pridržavao, jeste kronološki. Nakon što je na prvim stranicama donio kraće biografije čelnih ljudi stranke od njenog osnivanja do naših dana i informacije o boravku Stjepana Radića u Đakovu, Gorjanima i Semeljcima 1903. godine, započinje kronološko slaganje i opisivanje aktivnosti HSS-a na području koje je prema tadašnjem

ustroju lokalne samouprave, osim Grada Đakova, obuhvaćalo još i ogranke u Širokom Polju, Ivanovcima, Budrovcima, Đurdancima, Novim Perkovcima, Selcima i Piškorevcima.

Objavljena građa o radu pojedinih ogranaka predočena je na najjednostavniji mogući način, bez naknadnih intervencija i komentara vrijednosnog tipa. Na početku stranice godina događanja istaknuta je kao glavni naslov, a važniji događaji u njoj kao podnaslovi. Potom slijedi nizanje priloga o svakom pojedinom događaju i uz njih autorova najnužnija pojašnjenja smještena u bilješkama uz osnovni tekst. U slaganju dokumenata autor se oslanjao na stranačku arhivu i priloge iz novina i časopisa koje je smatrao dovoljno objektivnim pokazateljima tadašnjih odnosa u Gradskoj organizaciji. Odabravši upravo takve kriterije autor je uvjeren kako iznosi stvarno stanje stvari, dok će vremenska «distanca najobjektivnije revalorizirati različita stajališta i postupke».

S obzirom na relativno veliku stranačku fluktuaciju tijekom zadnjih desetak godina, potonja konstatacija, mora se to priznati, doima se poprilično vizionarskom.

Predstavljajući ovu knjigu ne možemo a ne spomenuti brojne fotografije stranačkih skupova, pojedinaca, ali i velik broj preslika iz lokalnih novina. Kvaliteta objavljenih ilustracija možda je mogla biti bolja, ali i takva kakva je, zasigurno zadovoljava autorovu primarnu nakanu da njihovim objavljivanjem iskaže zahvalu svima onima koji su dali svoj prilog u osnivanju i prvim godinama rada stranke.

Objavljivanjem Knjige *Hrvatska seljačka stranka...* Gradski ogranak stranke u Đakovu dobio je vrijednu publikaciju o svojim usponima i padovima. Rađena objektivno, sine ira et studio, ova knjiga biti će jednog dana zasigurno vrijedan izvor za pisanje kritičke povijesti djelovanja HSS-a na području Đakova i Đakovštine. A dok se to ne dogodi, ona će sasvim dobro funkcionirati i kao svojevrsna spomenica svima onima koji su djelovali u realizaciji programa Hrvatske seljačke stranke tijekom njenih prvih 10 godina djelovanja na području Đakova i Đakovštine.

Borislav Bijelić